

Mitä on feministinen ulkopolitiikka?

Feminist foreign policy (FFP)

21.4.2023

Vaikuttamisen asiantuntija Annika Hinkkanen

Naisjärjestöjen Keskusliitto

#naisjärjestöt

Feministinen ulkopolitiikka on

- Ulkopolitiikkaa, joka asettaa tasa-arvon ja naisten oikeudet ulkopolitiikan päivittäiselle agendalle
- Työtä, jota ohjaa tasa-arvostrategia (sis. seurannan, mittaamisen ja raportoinnin)
- Periaate, joka ottaa naiset ja vähemmistöt työhön mukaan muutakin kuin kohteina ja joka haastaa sukupuolineutraalin lähestymistavan
- Konkreettisia tekoja, esim. sukupuolivaikutusten arviointia
- Työkalu, joka vie tasa-arvon myös kauppaa- ja turvallisuussektorille

- PR:ää, jolla maa haluaa näyttää ottavansa tasa-arvon ja heikommassa asemassa olevien oikeudet tosissaan

Termit

feminismi = pyrkii purkamaan syrjiviä rakenteita ja normeja, jotka estävät erityisesti naisia ja eri vähemmistöihin kuuluvia elämästä vapaasti omannäköistä elämää

Sisältää käsitteen **sukupuolten tasa-arvo**, joka tarkoittaa, että eri sukupuolilla on tosiasiallisesti samat oikeudet ja mahdollisuudet

ulkopolitiikka= maan rajojen ylittävien asioiden hoitamista diplomatian, kaupan, kehitysavun, turvallisuuden ja kriisinhallinnan keinoin

Termit

intersektionaalinen= ihmisen asemaan ja syrjintäriskiin yhdessä vaikuttavat tekijät, kuten ikä, sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti, toimintakyky, etninen tausta, vakaumus ja seksuaalinen suuntautuminen

ihmisoikeusperustainen= ihmisoikeuksien johdonmukainen sisällyttäminen kaikkeen toimintaan ja sen tavoitteisiin. Tällaisessa toiminnassa ihmisoikeuksia sitoudutaan tukemaan, edistämään ja kunnioittamaan

Feministinen vs. tasa-arvoa edistävä ulkopolitiikka

- Naisjärjestöjen Keskusliitto ja ulkoministeriön alainen kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunta (IONK) suosittelevat, että Suomi sitoutuu ”sukupuolten tasa-arvoa ja naisten oikeuksia ihmisoikeusperustaisesti ja intersektionaalisesti edistävään ulkopoliittikkaan (feminist foreign policy, FFP)
- Feminismi-sana on osalle vaikea eikä sen tarkoitusta aina ymmärretä, toisaalta nimi itsessään kattaa intersektionaalisuuden ja rakenteiden merkityksen

Ruotsin mallin 3 ärrän periaate

- Rights: onko naisilla ja tytöillä samat oikeudet kuin miehillä ja pojilla?
- Representation: ovatko naiset edustettuina kaikilla hallinnon tasoilla?
- Resources: ohjataanko naisten ja tyttöjen kohtaamien epäkohtien korjaamiseen riittävästi resursseja?

- + Diversity → pois binäärisestä sukupuolikäsityksestä kohti inklusiivisempaa näkökulmaa
- + Reality Check → paikalliset olosuhteet otettava huomioon eli kontekstisidonnainen lähestymistapa

Mukana jo 11 maata

- Kanada (2017)
- Ranska (2018)
- Luxemburg (2019)
- Meksiko (2020)
- Espanja (2021)
- Libya (2021)
- Saksa (2022)
- Chile (2022)
- Kolumbia (2022)
- Liberia (2022)
- Hollanti (2022)
- Ruotsi (2014-2022)

Esimerkkejä: Saksa, Ruotsi

- Saksa nimitti feministisen ulkopolitiikan suurlähettilään
- Saksa kasvatti naisten määrää ulkoasianhallinnon johdossa 21 prosentista 36 prosenttiin 2020-2022
- Ruotsi sisällytti tasa-arvovaateen ilmastorahastoihin
- Ruotsi järjestää vuosittaisen keskustelun ministeriöiden ja kansalaisjärjestöjen välille FFP:stä
- Ruotsi sisällytti sukupuolitietoisen budjetoinnin ulkoasiainhallintoon ja koulutti ministeriön työntekijöitä

Esimerkkejä: Espanja, Meksiko

- Espanja perusti Naiset, rauha ja turvallisuus focal points –verkoston
- Espanja tekee vuosittain sukupuolivaikutusten arvioinnin ulkoministeriön talousarvioon
- Espanjan aloite Naiset, tytöt ja COVID-19 –päätöslauselma hyväksyttiin YK:ssa
- Meksiko nimitti tasa-arvon yhteyshenkilöt suurlähetystöihin ja konsulaatteihin
- Meksiko perusti suurlähettiläsnaisten verkoston
- Meksiko laati käsikirjan suurlähetystöille naisten kohtaamasta väkivallasta ja uhrien suojelusta

Kritiikki

- Ulkoisen ”brändäyksen” ja kansallisen tasa-arvopolitiikan ristiriita
- Paljon sanoja, vähän tekoja
- Etuoikeutettujen naisten projekti
- Altis poliittiselle väännölle

Mitä feministinen
ulkopolitiikka voisi
tarkoittaa sinun työssäsi?

Nais
järjestöjen
Keskusliitto

#naisjärjestöt

Miltä sen pitäisi näyttää?

- FFP suunnitellaan yhdessä kansalaisyhteiskunnan ja tutkijoiden kanssa
- Intersektionaalisuus sisällytetään osaksi toimintalinjauksia, ei vain otsikoksi julistukseen
- Työtä ohjaa kattava strategia, jonka toteutumista mitataan
- Naiset, varsinkin aliedustetut, pääsevät mukaan suunnittelemaan, johtamaan, toteuttamaan, kehittämään ja arvioimaan ulkopolitiikkaa

Miltä sen pitäisi näyttää?

- Naisten ja vähemmistöjen oikeudet turvataan myös niillä alueilla, joissa ne ovat olleet pienemmässä roolissa (turvallisuus, kauppa)
- Tuloksena on paremmat oikeudet, kattavampi edustus ja sellaiset resurssit, että työtä pystytään aidosti tekemään
- Kansallinen ja kansainvälinen sitoutuminen